

1905 júl. 1

Br. Fejérváry Géza miniszterelnök átirata Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a kormányzat „külföldi akcióinak” ottani kedvezőtlen sajtóvisszhangja tárgyában¹

VKM eln. 1913 : 71/781 fasc, 281 (903)

Magyar királyi miniszterelnök

2417 I. Bizalmas.

M. E.

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Nagyméltóságod a lapokból bizonyára értesülést méltóztatott szerezni Braun Márkus amerikai bevándorlási felügyelő botrányáról, mely úgy itthon, mint különösen az Egyesült Államokban nagy port vert fel. A kényes természetű ügyet diplomáciánknek sikerült teljesen megnyugtató módon rendezni, mindazonáltal az amerikai sajtóban élesebb hangú cikkek jelentek meg „bizonyos külállamok kormányainak akciói” szellőztetve lettek, mi — tekintettel arra a nagy befolyásra, melyet az amerikai sajtó az Egyesült Államok kormányára gyakorol, kétségtelenül aggályos jelenség.

Szüksége merül tehát fel annak, hogy a jövőben mindazt kettős gonddal kerüljük, ami az amerikai közvéleményt ingerelhetné és pedig annyival is inkább, miután az Egyesült Államok területén tömérdek kivándorlottunk él, és mivel Amerika esetleges animozitásával szemben tulajdonképpen nem állnának hatékony eszközök rendelkezésünkre.

Van szerencsém tehát Nagyméltóságodat tisztelettel felkérni, hogy mindazon ügyekben, melyek különösen az amerikai és a romániai kivándorlottak révén az illető államok közvéleményére, kormányára és következképpen az illető külállamhoz való viszonyunkra kihatással lehetnek; méltóztassék intézkedés előtt véleményemet meghallgatni.

E kívánságomat egyébként Nagyméltóságoddal szemben szinte feleslegesnek látszik hangsúlyoznom, miután a miniszterelnökség a szóban levő ügyeket a Nagyméltóságod alatt álló minisztériummal mindenkor a legteljesebb összhangban intézte.

A belügyminiszter úrhoz és a pénzügyminisztériumhoz azonban egyidejűleg ilyen értelemben átirok.

Budapest, 1905. évi július hó 1-én.

Fejérváry s. k.

¹ Az irat 1956 őszén a VKM levéltári anyagának kiégésekor elpusztult.